

Jan Chłosta

Eugeniusz Tryniszewski (1930-1991)

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 2, 215

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Eugeniusz Tryniszewski (1930—1991)

17 kwietnia 1991 roku zmarł w Olsztynie dr Eugeniusz Tryniszewski, historyk, działacz Stowarzyszenia PAX i dziennikarz. Urodził się 8 lutego 1930 roku we wsi Bródki w obecnym województwie łomżyńskim w rodzinie rolnika Bolesława i Marianny z Tymińskich. Szkołę średnią ukończył w Ciechanowcu. Następnie podjął studia w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Po studiach interesowała go nade wszystko historia Polski i dzieje regionu warmińsko-mazurskiego. Potwierdzał to wieloma wystąpieniami na spotkaniach dyskusyjnych, artykułami prasowymi oraz rozprawami naukowymi, drukowanymi także w naszym periodyku. Wszak tu opublikował artykuły poświęcone Leonowi Kauczorowi (1979), Antoniemu Osuchowskiemu (1983), Sewerynowi Pieniężnemu (1987), teksty pośmiertne ku czci Feliksa Barabasza (1983), Franciszka Bema (1983) i Juliusza Malewskiego (1987), recenzję pamiętnika Otylii Grotowej (1982).

Jego dysertacja doktorska dotyczyła związków Warszawy z Prusami Wschodnimi. Związki te zostały przedstawione na przykładzie działalności warszawskiego adwokata Antoniego Osuchowskiego (1849—1928). Pracę obronił w 1981 roku w Instytucie Historii PAN w Warszawie; jej promotorem był prof. dr hab. Marian Marek Drozdowski. Zmienioną wersję rozprawy wydała w 1985 r. olsztyńska oficyna „Pojezierze” w ramach serii biografii. Przedstawił w niej, jak wszechstronne było zaangażowanie mecenasa Osuchowskiego w obronę polskości na zagrożonych obszarach zaboru pruskiego, Śląska Cieszyńskiego, Królestwa Polskiego w najtrudniejszych okresach niewoli.

Był Eugeniusz Tryniszewski członkiem Polskiego Towarzystwa Historycznego, Towarzystwa Naukowego im. Wojciecha Kętrzyńskiego. W 1957 roku został sekretarzem Warmińsko-Mazurskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego w Olsztynie.

Jeszcze w czasie studiów w KUL nawiązał współpracę ze Stowarzyszeniem PAX. W 1955 roku podjął pracę w olsztyńskim Oddziale Wojewódzkim tej organizacji. Był członkiem pierwszego Zarządu Wojewódzkiego Stowarzyszenia PAX w Olsztynie, powołanego 11 lipca 1957 roku, a potem w wszystkich kolejnych kadencjach Zarządów. 5 października 1984 roku Zarząd Oddziału powierzył mu funkcję przewodniczącego. Ponownie wybrany na to stanowisko — pełnił je aż do śmierci. Od 1978 roku wchodził w skład Zarządu Stowarzyszenia PAX w Warszawie (od niedawna Zarządu Głównego). Był radnym Miejskiej (dwukrotnie) i Wojewódzkiej Rady Narodowej w Olsztynie. Reprezentował PAX w gremiach politycznych i społecznych województwa. W samym zaś Stowarzyszeniu, przed objęciem funkcji przewodniczącego, zajmował się współpracą z duchowieństwem, od 1976 roku przez pięć lat redagował tygodniowy dodatek do „Słowa Powszechnego” — „Słowo na Warmii i Mazurach”, od 1970 roku prowadził w Olsztynie (przy Stowarzyszeniu PAX) klub Rodła, gromadzący na comiesięcznych spotkaniach członków byłego Związku Polaków w Niemczech. Napisał blisko pół tysiąca artykułów, drukowanych w dodatku do „Słowa Powszechnego”, z których większość była poświęcona przeszłości tej ziemi. Był sprawnym i komunikatywnym popularyzatorem regionu. Także do tego, co opublikował nie tylko w „Słowie na Warmii i Mazurach”, ale też w „WTK”, „Kierunkach”, „Życiu Katolickim”, „Zorzy”, przyjdzie nam nie jeden raz zajrzeć.